

Asansör Sanayicileri Federasyonu'nun İlk Genel Kurulu
7 Haziran 2014 Tarihinde Yapıldı...

YERLİ ASANSÖR SANAYİ ÖRGÜTLENDİ

Yusuf Atık

Asansör Sanayicileri Federasyonu (ASFED)
Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizde asansör, alanının gelişimi ve etkinliği itibarıyla çok genç ve disiplini henüz tam oluşmamış bir alandır. 1950'lerden sonra hareket kazanmış ve tamamen ithalat yoluyla ihtiyaçların karşılandığı bir alan yapısından sıyrılarak kademeli olarak montaj ve aksam imalatı alanlarında yerli üretimin arttığı bir sektör yapısına dönüşme sürecine girmiştir. Özellikle 2000'lerden sonra artan talebe paralel olarak büyümeye devam etmiştir.

Bugün, kabin, makina-motor grubu, tam ve yarı otomatik kabin ve kat kapıları, halat, kumanda kartı, kumanda panosu, kılavuz raylar, gösterge elemanları, kata getirme sistemi, kat ve kabin butonierleri, aşırı yük sistemi, kabin ve karşı ağırlık süspansiyonları, hidrolik silindir, dişlisiz makina, fotosel, hız kontrol cihazları, kumanda sistemleri, paten, sensor, ray konsolları, denge zinciri, şalter, VVVF invertör, halat aparatları, kasnak, sistemler (makina dairesiz sistemler) gibi diğer ana bileşenlerin tamamı Türk asansör sektörü tarafından üretilmektedir. Ürünler, sektörün ihtiyacı olan güvenilirlik, sağlamlık ve performans konularında talebi yüzde 100 karşılamaktadır.

Asansör sektörü, yüksek seviyede yerel istihdam sağlayan bir sektör yapısına sahiptir. Asansör sektö-

rünce yürütülen bütün faaliyetler, günümüzün en önemli sorunu olan istihdam karşısında bölgesel iş sahası sağlayan önemli bir çalışma alanı olarak kabul edilebilir. Asansörler; buzdolabı, televizyon, otomobil gibi sanayi ürünlerinden farklı olarak, kullanılacağı yerde ve genellikle o bölgede veya yörede yaşayan insanlar tarafından monte edilen, periyodik bakımı ve periyodik kontrolleri yapılması zorunlu olan ürünlerdir. Çok katlı binalar, konut sorunun çözümünde

önemli bir çıkış yoludur ve bu yolla çözüme ulaşmak, asansörlerin ve sektörün başarısına bağlıdır. Ayrıca bir ülkenin medeni olup olmadığı, o ülkedeki engelli yurttaşların, yaşam kalitesinin artırılmasına, hayatın içerisinde bulunmasına ve her yere engelsiz erişebilmesine bağlıdır. Asansör sektörü, bu nedenlerle stratejik sektör olarak kabul edilebilir.

Bugün için Türkiye asansör sanayisi, komponent üretimi konusunda ister yerli firmalar ile ister az da olsa yabancı ortaklıkların oluşturduğu firmalar ile birlikte dünyanın Çin, Almanya, İtalya, İspanya ile ilk beş aksam üreticisi konumunda sayılabilir. Özellikle İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir, Ankara, Konya ve Kayseri illerinde yoğunlaşan firmalar, beş kıtaya ihracat yapmaktadır.

Bugün için Türkiye asansör sanayisi, komponent üretimi konusunda ister yerli firmalar ile ister az da olsa yabancı ortaklıkların oluşturduğu firmalar ile birlikte dünyanın Çin, Almanya, İtalya, İspanya ile ilk beş aksam üreticisi konumunda sayılabilir.

Yıllara göre karşılaştırma		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Asansörlere ait aksam/parçalar	İhracat	53.860.415	67.140.813	54.114.031	63.820.937	74.906.669	94.152.938	101.319.708
	İthalat	15.873.837	19.131.953	19.113.130	21.804.635	35.144.690	41.333.202	49.616.124
Toplam	İhracat	69.734.252	86.272.766	73.227.161	85.625.572	110.051.359	135.486.140	150.935.832
Yıllara göre karşılaştırma		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Asansörlere ait aksam/parçalar	İthalat	37.529.284	43.927.361	25.735.109	37.603.755	50.294.054	54.768.525	87.526.926
	İthalat	59.243.434	60.840.388	45.319.078	64.276.444	90.583.374	97.225.992	126.316.602
Toplam	İthalat	96.772.718	104.767.749	71.054.187	101.880.199	140.877.428	151.994.517	213.843.528
Yıllara göre karşılaştırma		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Asansörlere ait aksam/parçalar	İthalat	37.529.284	43.927.361	25.735.109	37.603.755	50.294.054	54.768.525	87.526.926
	İhracat	53.860.415	67.140.813	54.114.031	63.820.937	74.906.669	94.152.938	101.319.708
Asansörler (paket)	İthalat	59.243.434	60.840.388	45.319.078	64.276.444	90.583.374	97.225.992	126.316.602
	İhracat	15.873.837	19.131.953	19.113.130	21.804.635	35.144.690	41.333.202	49.616.124
Toplam	Dış Ticaret	166.506.970	191.040.515	144.281.348	187.505.771	250.928.787	287.480.657	364.779.360

Asansörde Anti-Damping Garipliği

Sektörde şu an 4 komponentin ithalinde anti-damping uygulanıyor. Ama sıfır gümrükle paket asansör getirebilmek gibi komik bir durum var. Oysa genelde tam tersi olur; ürünün kendisine anti-damping uygulanır, sonra birleştirilmek üzere parçalara bölünerek ülkeye sokulmaya çalışıldığında ise parçalara da anti-damping uygulanır. Biz bu durumun tam tersini yaşıyoruz. Maalesef ekonomimiz en az 15-20 sene çok ciddi bir vergi kaybı yaşadı. Yıllık kaybımızın 100 milyon dolar civarında olduğunu söyleyebiliriz. Aşağıda son yedi yıllık ithalat rakamları görülmektedir.

Çok uluslu sermayeye sahip asansör firmaları, Gümrük Birliği anlaşmaları çerçevesinde ülkemizi pazar olarak görüp, yıllarca haksız kazançlar elde ettiler ve sömürdüler. Ülkemize yatırım yapmadan, kendi ülkelerindeki veya Çin’de satın aldıkları veya fason yaptırdıkları malzemeleri sıfır vergi ile paket asansörler olarak ülkemize getirdiler. Ürünlerini, kendileri haricinde müdahale edilmesin diye şifrelediler; blokajlar koydular. Paket asansörden, yedek parçadan çok ciddi rakamlar kazandılar ve kazançlarını ülkemize yatırım yapmadan, kendi ülkelerine transfer ettiler. Bu çok uluslu sermayenin sömürüsünün birer göstergesidir.

Süreç içerisinde üretim ve yönetim kabiliyetimiz arttı, firmalarımız çoğaldı. Buradan hareket ederek, yıllarca dilediğimiz fakat bir türlü bir araya getiremediğimiz sektörümüzü bir çatı altında toplamak, yerli markalar oluşturmak ve güç birliği yaratmak adına firmaların büyüklüğüne, küçüklüğüne bakmadan örgütlenme çalışmalarına başladık. 10 senelik bir emek ve uzlaşma sonucu ülkemizdeki 600’ü aşkın firmanın oluşturduğu 14 dernek ile 5 Ekim 2011 tarihinde Asansör Sektörel Gelişim Platformu’nu kurduk. Derneklerimiz ve Federasyonumuz, mevzuat ve hukuksal süreçlerini tamamlayarak Kasım 2013’de başlangıçta 8 sektör derneği tarafından kuruldu. Bugün 10 sektör derneğine ulaşan Federasyonumuzun 1. Olağan Genel Kurulu’nu 7 Haziran 2014 tarihinde Ankara’da gerçekleştirerek mevcut yönetim kurulumuzu belirledik.

ASFED’e Bağlı Dernekler	Firma Sayısı
AKASDER (Akdeniz Asansör Sanayicileri Derneği)	54
ANASDER (Anadolu Asansörcüler Derneği)	66
BURSAD (Bursa Asansör Sanayicileri Derneği)	29
DENASDER (Denizli Asansörcüler Derneği)	16
DOKAS (Doğu Karadeniz Asansör Sanayicileri Derneği)	37
GÜNAYSAD (Güneydoğu Anadolu Asansörcüler Derneği)	22
HATASDER (Hatay Asansörcüler Derneği)	23
KAYSAD (Kayseri Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği)	68
MERSAD (Mersin Asansör Sanayicileri Derneği)	42
TASİAT (Tüm Asansör Sanayici ve İş Adamları Derneği)	95

Şu an üye derneklerimizin üye sayıları toplamı 452 firmaya ulaşmıştır. Adana, İzmir, Konya, Gaziantep ve Şanlıurfa derneklerimizin de mevzuattan kaynaklanan eksikliklerini kapatarak aramıza katılmalarını beklemekteyiz. Türk Standartlar Enstitüsü (TSE) Hizmet Yeterlik Belgesi (HYB) sayısına göre 1370 HYB’li firma sayımız olduğu göz önüne alındığında; bunları örgütlülük çatısı altında bir araya topladığımızda, yapılacak çalışmalarla kalite de yukarıya çıkacaktır. Gerek emekçi insanların can güvenliği, gerek

son kullanıcıların can güvenliği, gerek ki işverenin taşıdığı ve karşılaşılabileceği hukuki riskler de önlenilecektir.

ASFED Rotasını Belirledi

Genel Kurulumuz sonrası yönetim kurulumuzla çalışma programı oluşturduk. Bu programa göre amaçlarımızı şöyle belirledik:

- 1- Mevzuat ve genel uygulamada karşılaşılan sorunların hukuki açıdan değerlendirilmesi ve gerektiğinde sektörümüzün çıkarları doğrultusunda hukuki girişimlerde bulunmak.
- 2- ASFED’in tanınırlığını artırmak amacıyla devlet büyüklerinin de katılımıyla konferans, seminer gibi programlar ile federasyonun bilinirliğini artırmak.
- 3- Sektörde karşılaşılan tüm sorunların bilinçli bir şekilde ilgililer ile paylaşılması ve çözümler üretilmesi.
- 4- Yapılacak olan mevzuat çalışmalarında ve standart çalışmalarında sektör birleşenlerini en etkin şekilde temsil etmek.
- 5- ASFED’in mali yapısını güçlendirerek kamuya yararlı bir organizasyon yapmak.
- 6- ASFED’in temsil ettiği, ancak üye olmayan derneklerin eksik evraklarının tamamlanmasını sağlayarak Türkiye’de bulunan tüm derneklerin resmi temsilini sağlamak.

Başbakanlık tarafından 6 Eylül 2011 tarihinde 28046 sayılı yerli malı kullanımıyla ilgili bir genelge yayımlandı. Bu çok doğru ve yerinde bir genelgeydi. Ancak kamu ihalelerinde, bazı kamu personeli buna uymadı. Hala ithal asansörü işaret eden, adrese teslim şartnameler hazırlıyorlar. Federasyonumuz ve derneklerimiz olarak üyelerimizden bu yönde şikâyet geldiği zaman müdahale ediyoruz.

Meslek örgütlerinin varlık nedenlerinden biri de değer oluşturmaktır. Meslek örgütünün değer oluşturması; “Sınırlı olan kaynaklarla bölgesel, ulusal hatta global fırsatlardan yararlanma” olarak özetlenebilir.

Etkin olmayan, gelişme gösteremeyen durağan örgütlerin ise, birlik ve federasyon gibi yapılarda genel amaç yerine öncelikli olarak bireysel amaçlar üzerine odaklanan küçük çıkarlara ayrılmış ve parçalanmış alt birimler etkin olmayan örgütlerin genel görüntüsüdür.

Bunların yanında, aynı faaliyet alanında ortak misyona sahip birden fazla mesleki örgütün varlığı, alandaki çeşitliliği yansıtması bakımından olumlu bir görüntü çizse de, özellikle temsil edilen mesleğin tamamını değil de belli bir zümrenin haklarını gözetme geleneğinin hakim olduğu ülkemizde, etkin bir meslek örgütü oluşturma yolundaki önemli sorunlardan biridir. Bir meslek örgütünün, yaptığı çalışmalarda ve verdiği mücadelede başarıya ulaşabilmesi ve “etkin meslek örgütü” sıfatını taşıyabilmesi için atacağı en önemli adımlardan biri stratejik işbirlikleri kurmasıdır. Meslek alanı ile ilgili olarak bütün taraflarla stratejik işbirlikleri yapmalıyız. Tüm meslek örgütlerinin, ortak veya tek tek amaçlarına ulaşmalarında yeni bir yönetim stratejisi geliştirmeliyiz. Yabancı markaların ülkemizdeki ticari faaliyetleri, merdiven altı imalatlar, kayıt dışı, gereğinden fazla bürokrasi, kaliteli mühendislerin meslek alanından uzaklaşması, meslek alanına kalifiye elemanlar kazandırılması, çıkarılan kanun ve yönetmeliklerde işin asıl muhataplarının görüşlerinin alınmaması gibi konular örgütlenme ve güç birlikteliği ile aşılabilecektir. ■